

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Juny de 2014

ÍNDEX

1. Introducció	3
1.1. L'acció tutorial a la Facultat. Aposta per la qualitat educativa	3
1.2. Concepte i característiques del Pla d'Acció Tutorial (PAT)	3
1.3. Necessitats dels estudiants	4
2. Objectius	5
2.1. Desenvolupar la capacitat d'aprenentatge permanent dels estudiants	5
2.2. Integrar els aprenentatges tècnics dins d'un marc de compromís ètic	5
2.3. Desenvolupar l'equilibri psicosocial i la sensibilitat per construir vincles professionals saludables	6
3. Agents, funcions i accions	7
3.1. Abans d'iniciar els estudis	7
3.2. A l'inici dels estudis	8
3.3. Durant els estudis	9
3.4. En finalitzar els estudis	11
4. Programació de les accions	11
4.1. Tutories: acadèmiques, personals i professionals	12
4.2. Serveis de suport i orientació generals	14
4.2.1. Assessorament personalitzat	14
4.2.2. Sessions informatives	15
4.2.3. Activitats de formació	15
4.3. Programació d'accions per cicles i cursos	16
4.3.1. Formacions de Grau	16
4.3.2. Titulacions de Màsters Universitaris i Titulacions Pròpies	17
5. Avaluació	17
5.1. Dimensions de l'avaluació	17
5.2. Accions i instruments de l'avaluació	18
6. Bibliografia	20

1. Introducció

1.1. L'acció tutorial a la Facultat. Aposta per la qualitat educativa

La Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés ha fet, des de sempre, una aposta decidida per la qualitat educativa i l'adequació permanent a les necessitats de la realitat social en la que es trobaran els estudiants. Això ens ha portat, especialment en aquests últims anys de canvis accelerats en la universitat i en el món, a repensar i actualitzar, juntament amb els nostres plans d'estudis, altres documents que defineixen i orienten l'organització i l'activitat formativa de la Facultat (Reglament de Règim Intern, Marc de Convivència, Memòries de les titulacions, guies d'aprenentatge, pautes de les activitats d'avaluació, documentació dels sistemes de garantia interna de qualitat, etc...)

El Pla d'acció tutorial (PAT) participa del mateix procés qualitatiu i també del criteri que garanteix que alguns documents de referència orientin realment l'activitat quotidiana: la màxima participació possible dels diferents membres de la comunitat universitària. Aquesta és la primera opció d'aquest pla, que, tant en el procés d'elaboració com en els processos posteriors d'avaluació i actualització vol incorporar la perspectiva dels equips de tutors/es, del professorat, dels caps de pràctiques i dels estudiants, cadascú des del seu paper i mitjançant els espais de participació que els són propis.

El sentit últim d'aquest pla és doble:

- Expressar clarament les nostres intencions formatives en relació al perfil global del professional que es forma a la Facultat, més enllà del contingut específic de les diferents matèries o crèdits que configuren el currículum acadèmic
- Afavorir la coordinació de les diferents estratègies i recursos que la Facultat posa al servei de l'acompanyament dels estudiants

1.2. Concepte i característiques del Pla d'Acció Tutorial

Un PAT és un sistema d'atenció als estudiants que s'ocupa de la informació, la formació i l'orientació, de forma personalitzada o col·lectiva, i que es centra en facilitar l'adaptació a la universitat, recolzar el procés d'aprenentatge, millorar el rendiment acadèmic i orientar en la definició del projecte curricular i professional dels estudiants.

Per tant, és una acció d'intervenció formativa destinada al seguiment acadèmic dels estudiants desenvolupada pel professorat com una activitat docent més amb el suport, coordinació i recursos tècnics facilitats per professorat especialitzat o personal tècnic.

El PAT ha de recollir l'estil educatiu del centre i, en el cas de l'educació superior, tenir un segell propi de caire universitari.

El Pla d'acció d'acció tutorial vol caracteritzar-se per:

- Ser una acció docent d'orientació adreçada a totes les dimensions de la persona
- Personalitzar l'ensenyament universitari conscients de la diversitat dels estudiants i dels diferents ritmes maduratius, d'aprenentatge i d'itineraris personals que poden donar-se
- Estar integrat en l'activitat acadèmica i anar més enllà de donar informació o de ser un espai d'acompanyament per a una minoria
- Ser un instrument transversal d'acompanyament al llarg dels diversos cicles (Graus, Màsters Universitaris, Doctorat i Titulacions Pròpies)
- Contribuir a la coordinació dels diversos espais d'atenció a l'estudiant que hi ha a la Facultat
- Ser un dinamitzador de la integració activa de l'estudiant a la institució estimulant la participació

Totes aquestes característiques deriven en un model de PAT que es defineix com:

- multifactorial, centrat en l'assessorament acadèmic, personal i professional
- participatiu/compartit: recull la participació dels diferents membres de la comunitat universitària (equips de tutors/es, professorat, caps de pràctiques, estudiants i personal d'administració i serveis)
- coherent amb els principis i valors de la institució i de les nostres professions

1.3. Necessitats dels estudiants

El PAT vol donar resposta a les diverses necessitats dels estudiants de la Facultat derivades dels següents factors:

- La nova estructura del pla d'estudis segons l'Espai Europeu d'Educació Superior, que comporta: l'elecció d'optativitat segon itineraris, l'increment de processos de mobilitat internacional, la combinació de modalitats de pràctiques extensives i intenses, la participació en línies de recerca de la Facultat, així com la continuïtat de la formació en postgraus i màsters universitaris.

Tots aquests aspectes han de permetre a l'estudiant definir l'itinerari formatiu i clarificar el seu projecte professional

- Les exigències del mercat laboral, que requereixen, per part de l'estudiant, competències de comprensió i anàlisi de la realitat social, competències de intervenció en aquesta realitat i competències que permetin l'actualització i el creixement professional i personal

2. Objectius

2.1. Desenvolupar la capacitat d'aprenentatge permanent dels estudiants

Entenem que els processos d'acompanyament que el professorat realitza han de contribuir a desvetllar la capacitat dels estudiants per a aprendre de manera autònoma. També han de possibilitar la responsabilitat professional i l'actualització permanent de les seves competències.

Es considera important que l'estudiant sàpiga reflexionar sobre els seus processos d'aprenentatge per tal de millorar-los, tingui capacitat crítica i sigui capaç de generar coneixement propi i de transferir-lo adequadament a la pràctica professional i a la recerca.

Amb aquesta finalitat, la Facultat fomenta l'ús d'estratègies d'ensenyament-aprenentatge adients per a cada matèria, incidint explícitament en els aspectes motivacionals, afectius i socials dels aprenentatges. En la mateixa direcció, es proporcionen espais de revisió i supervisió del desenvolupament de les competències dels estudiants, a partir del contacte amb contextos professionals. Tots aquests processos d'aprenentatge permeten desvetllar la necessitat de formació permanent per part de l'estudiant de Grau, Màster Universitari, Doctorat o Titulacions Pròpies.

2.2. Integar els aprenentatges tècnics dins d'un marc de compromís ètic

Des de la Facultat volem formar professionals reflexius, compromesos i socialment constructius. Tècnica i ètica són dos aspectes indissociables dels processos formatius que impulsem a la Facultat. Entenem que el compromís amb la justícia i la millora de la qualitat de vida de les persones obliga, als professionals de l'acció social, a desenvolupar la seva intervenció amb el màxim rigor tècnic possible. A la vegada, entenem que la qualificació tècnica modula i ajusta les opcions ètiques per tal que aquestes no es quedin en bones intencions, sinó que tinguin una incidència eficaç en la millora de la vida de les persones i en la transformació social. Aquest procés

també els ha de portar a repensar la seva manera de ser ciutadans, consumidors, companys o veïns, com a part de la seva identitat professional. Tècnica, coneixement, valors i actituds configuren les competències professionals i no poden existir per separat o, si existeixen les unes sense les altres, no podem parlar realment de competències assolides.

El treball de casos, la reflexió teòrica, la lectura i aprofundiment d'autors de referència, la interpretació de la premsa o les publicacions a internet, els debats, les taules rodones amb professionals... s'entrecreuen per ajudar a construir una mirada professional complexa, crítica, tècnicament sòlida i èticament compromesa amb la igualtat d'oportunitat de la ciutadania.

Els espais dels pràcticum són un espai privilegiat per a ajudar a madurar el propi projecte vocacional-professional. Les pràctiques extensives i intenses ajuden l'estudiant a la immersió professional i a enfrontar-se amb les dificultats tècniques i amb els conflictes ètics que, amb la supervisió adequada, li permetin anar desenvolupant la seva pròpia manera d'integrar els dos aspectes i de convertir-se en un/a professional responsable i conscient de la seva participació en la comunitat.

2.3. Desenvolupar l'equilibri psicosocial i la sensibilitat necessària per construir vincles professionals saludables

Totes les dimensions de la persona es posen en joc en les relacions d'ajuda. Gestionar adequadament les pròpies creences, emocions, desitjos o perspectives, perquè facilitin els processos de creixement o millora dels destinataris de la seva actuació, és també un objectiu de l'acompanyament als estudiants.

Ho treballem des de la reflexió sobre el model de persona i societat que es realitza a les matèries bàsiques. També ho fem amb el treball específic de les competències comunicatives o de gestió de situacions que es realitza a les matèries més aplicades. I ho completem, de manera necessària, amb la relació educativa que tot el professorat estableix amb els estudiants i amb un clima seré d'afrontament de les situacions diverses que es puguin donar entre tots els membres de la comunitat universitària. Aquesta intenció formativa ha de contribuir a la maduració psicosocial dels estudiants i ha de donar-los eines per a:

- gestionar les seves emocions,
- establir la proximitat o distància professional adequada,
- afavorir l'autoconeixement i l'autogestió,
- establir relacions constructives amb companys/es, caps i usuaris/es,
- apropar-se sense prejudicis a usuaris/es, professionals i institucions amb les que treballaran,

- diferenciar les necessitats dels altres i les pròpies necessitats,
- posar les bases d'una vivència saludable i satisfactòria d'una tasca professional exigent,
- desenvolupar la sensibilitat adequada per apropar-se de manera especial a la fragilitat humana o per establir vincles que generin processos de canvi.

Això implica, tenir cura, en la formació, també de les dimensions afectives i espirituals, en el sentit més ampli del terme. També implica afrontar amb criteris compartits i coherents amb la pràctica professional, les necessitats educatives especials d'estudiants. Ens referim de manera particular a aquelles que tenen a veure amb dificultats relacionals, diversitat funcional, dificultats socioeconòmiques o d'aprenentatge i problemàtiques relacionades amb la salut mental.

3. Agents, funcions i accions

El nostre model de PAT és multifuncional o d'acció tutorial compartida, ja que hem optat per incloure-hi tots els recursos personals i organitzatius de la Facultat que realitzen funcions d'orientació, acompanyament i assessorament que responen a uns objectius específics d'acció tutorial, que es concreten en accions en diferents moments de la trajectòria de l'estudiant. Aquestes accions es descriuen en l'apartat 4 del PAT.

3.1. Abans d'iniciar els estudis

Objectius		
a) Informar sobre els trets de la professió, sobre les característiques dels estudis i de la Facultat b) Clarificar les expectatives personals sobre els estudis		
Agents	Funcions	Accions
Informadors/es	<ul style="list-style-type: none"> • Donar informació sobre les característiques dels estudis • Donar informació sobre les característiques de la Facultat i del Pla d'estudis 	<ul style="list-style-type: none"> • Sessions informatives prèvies a l'inici dels estudis: a la facultat i en centres de secundària i de cicles formatius (en el cas dels Graus), presència al Saló de l'ensenyament, fires i altres events • Assessorament personalitzat: atenció personal, telefònica i per mail • Espai de preguntes més freqüents de la web de la Facultat
Servei d'atenció a l'estudiant (SAE)	<ul style="list-style-type: none"> • Acollir els nous estudiants • Informar dels requisits necessaris per fer els estudis 	
Professorat Direcció titulació o coordinació de cursos	<ul style="list-style-type: none"> • Atendre en entrevistes individuals els nous estudiants (i, en casos específics, a les seves famílies) i orientar-los en els dubtes que tinguin • Portar a terme sessions informatives adreçades a possibles nous estudiants 	

3.2. A l'inici dels estudis

Objectiu		
a) Acompanyar l'estudiant en l'acollida en el context universitari		
Agents	Funcions	Accions
Direcció d'estudis- Coordinació de cursos	<ul style="list-style-type: none"> • Assignar un tutor/a a cada estudiant de Grau • Atendre l'alumnat amb necessitats d'orientació o seguiment que depassen les funcions de tutors i professorat de la titulació • Garantir la coordinació dels processos d'acompanyament i tutoria de l'estudiant, d'orientació i d'inserció laboral, de realització de les pràctiques i de mobilitat internacional 	<ul style="list-style-type: none"> • Sessió de benvinguda i d'informacions bàsiques en les formacions de Grau • Sessió inaugural de les titulacions de postgrau • Sessió informativa dels serveis de la Facultat
Professorat de Grau Director/a de titulacions de Postgrau i Doctorat	<ul style="list-style-type: none"> • Acollir i acompanyar l'estudiant, , en els processos inicials d'aprenentatge de les assignatures 	<ul style="list-style-type: none"> • Trobades presencials
Tutors/es de Grau	<ul style="list-style-type: none"> • Acollir i acompanyar l'estudiant de Grau, especialment en els processos inicials del desenvolupament de la formació 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories inicials
Gestió econòmica	<ul style="list-style-type: none"> • Informar els estudiants sobre formes de pagament i possibilitats de beques per als estudis • Acompanyar els estudiants en el procés de sol·licitud de beques • Atendre necessitats específiques derivades de la gestió econòmica 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat
Servei d'atenció a l'estudiant	<ul style="list-style-type: none"> • Atendre incidències en el procés de matriculació, canvis de matrícula, accés al campus o adscripció a grups 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat
Biblioteca	<ul style="list-style-type: none"> • Orientació sobre el funcionament i la recerca bibliogràfica 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Sessions informatives • Sessions de formació

3.3. Durant els estudis

Objectius		
a) Orientar i assessorar sobre aspectes acadèmics, professionals i personals		
b) Ajudar en l'optimització dels recursos personals		
Agents	Funcions	Accions
Direcció d'estudis o Coordinació de cursos	<ul style="list-style-type: none"> • Assignació d'un tutor/a a cada estudiant de Grau en els diferents cursos. (en els estudis de Màster Universitari el tutor s'assigna per a l'acompanyament i seguiment de les pràctiques i el Treball Final de Màster Universitari i, en les Titulacions Pròpies el tutor és el responsable de l'orientació del Projecte de Titulacions Pròpies) • Atendre l'alumnat amb necessitats d'orientació o seguiment que depassen les funcions de tutors i professorat de la titulació • Garantir la coordinació dels processos d'acompanyament i tutoria de l'estudiant, d'orientació i d'inserció laboral, de realització de les pràctiques i de mobilitat internacional 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Sessions informatives
Professorat	<ul style="list-style-type: none"> • Estar disponible, d'acord amb els compromisos propis de la seva dedicació docent, per atendre els estudiants individualment i col·lectiva, i assessorar-los en el desenvolupament del seu procés d'aprenentatge 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories acadèmiques
Tutors i supervisors Servei d'Orientació i Promoció Professional (SOPP)	<ul style="list-style-type: none"> • Fer l'acollida, acompanyament i suport en la descoberta del món professional i dels contextos professionals d'intervenció i gestió • Realitzar l'orientació a l'estudiant en el seu projecte professional (elecció d'itinerari o d'àmbit i de lloc de pràctiques) • Fomentar la participació i implicació de l'estudiant fent-lo partícip del seu propi procés d'aprenentatge • Clarificar els dubtes de l'estudiant que es vagin generant en el procés de pràctiques 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories acadèmiques, personals i professionals
Tutors de TFG/TFM	<ul style="list-style-type: none"> • Realitzar l'orientació en el procés d'elaboració dels Treballs finals de Grau i dels Treballs finals de màster 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories acadèmiques

Caps de pràctiques	<ul style="list-style-type: none"> • Clarificar dubtes a l'estudiant sobre la vida institucional • Fer de referent de l'estudiant davant la resta de professionals i usuaris del servei • Supervisar l'estudiant de manera sistemàtica en el seu procés de formació 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories professionals
Servei de mobilitat internacional	<ul style="list-style-type: none"> • Informar, gestionar i facilitar l'anada d'estudiants del centre a universitats estrangeres, així com l'acollida d'estudiants a la Facultat • Vetllar per l'adequat acompanyament del conjunt d'estudiants que rep la Facultat durant la seva estada al nostre centre 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Sessions informatives
Servei d'orientació i promoció professional (SOPP)	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorar individualment o col·lectiva, com a complement de l'acompanyament efectuat a la tutoria, en el procés d'orientació professional a l'estudiant 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Sessions informatives
Biblioteca	<ul style="list-style-type: none"> • Formar els estudiants en metodologia de recerca bibliogràfica i recursos disponibles per als processos de recerca documental 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Activitats formatives
Estudiants	<ul style="list-style-type: none"> • Informar sobre experiències personals a les pràctiques • Compartir experiències de mobilitat internacional • Actuar com a mentors d'estudiants estrangers que fan estada a la Facultat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories entre estudiants
Coordinador/a de l'Àrea d'Espiritualitat	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir recursos pedagògics a estudiants per a l'educació de l'espiritualitat, la religió i el diàleg fe-cultura, en la perspectiva de la societat multicultural 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Sessions informatives

3.4. En finalitzar els estudis

Objectius		
a) Orientar els estudiants per a la inserció laboral. b) Facilitar l'accés a nous estudis i a línies de recerca		
Agents	Funcions	Accions
Direcció d'estudis o Coordinació de cursos	<ul style="list-style-type: none"> • Presentació de les sortides professionals i del sentit i procés de col·legiació • Orientació sobre la recerca i el Doctorat als estudiants de Màsters Universitaris 	<ul style="list-style-type: none"> • Sessions informatives
Tutors i supervisor@s	<ul style="list-style-type: none"> • Orientar l'estudiant en el seu procés de recerca de feina atenent les competències personals observades durant el procés d'acompanyament a la Facultat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tutories
Servei d'orientació i promoció professional (SOPP)	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorar individualment o col·lectiva, com a complement de l'acompanyament efectuat a la tutoria, en el procés d'orientació professional a l'estudiant 	<ul style="list-style-type: none"> • Assessorament personalitzat • Sessions informatives
Professorat (àrea de recerca i postgraus)	<ul style="list-style-type: none"> • Presentar els estudis de postgrau i les línies de recerca de la Facultat als estudiants de Grau • Atendre inquietuds personals dels estudiants relacionades amb la seva formació permanent o amb interessos de recerca. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sessions informatives
Servei d'orientació i promoció professional (Alumni)	<ul style="list-style-type: none"> • Oferir espais de formació continuada entre antics alumnes • Fomentar el contacte entre antics alumnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats formatives

4. Programació de les accions

Les accions tutorialis que s'inclouen en el PAT les agrupem en dos grans àmbits: 1) Les tutories realitzades pel professorat, pels tutors/supervisors i els caps de pràctiques, i les tutories entre estudiants. 2) Les actuacions des de diferents serveis del centre universitari destinades a orientar

els estudiants en diferents aspectes de la vida universitària. Són accions diferenciades però complementàries i interrelacionades entre elles.

4.1. Tutories

Entenem per tutoria el conjunt sistematitzat d'accions educatives centrades en l'estudiant/s. Les tutories són moments en què, amb una finalitat concreta, participen professor/a, cap de pràctiques i estudiant/s. Poden ser individuals i/o en grup, i poden incloure aspectes d'aprenentatge, de la pràctica professional, personals i/o relacionals. Aquestes tutories es realitzen al llarg de la vida acadèmica de l'estudiant. Partint d'aquests criteris les tutories poden ser:

- **Tutories acadèmiques:** són tutories relacionades amb les capacitats d'aprenentatge i amb la manera d'aprendre, tot afavorint estratègies d'autonomia personal. Es realitzen per millorar el rendiment acadèmic, a través d'entrevistes individuals, trobades de petit grup i trobades presencials. Inclouen tant l'orientació sobre aspectes interns de cada una de les assignatures com l'orientació d'aspectes generals dels estudis o de l'itinerari acadèmic escollit. Aquestes tutories es realitzen en el marc de les assignatures i es desenvolupen de manera contínua durant el període lectiu.

En els estudis de Grau, cada docent especifica, a la Guia d'aprenentatge (GA), l'horari setmanal d'atenció a l'estudiant. Aquest horari també queda reflectit al panell de la secretaria acadèmica de la Facultat. El professor/a està sempre disponible en l'horari estipulat i comunica qualsevol possible modificació, tant a través del campus virtual com a les classes presencials o bé directament a l'estudiant implicat en la tutoria. Cada docent ofereix una hora setmanal d'atenció tutorial per assignatura, fora de l'horari lectiu de classes; aquest horari s'adequarà al calendari lectiu i, en alguns casos, es poden establir en franges horàries diferents a les habituals de classe o atenció personalitzada (per a estudiants d'itinerari adaptat).

En els estudis de Màster Universitari i de Titulacions Pròpies el professor responsable de l'assignatura o matèria específica a la Guia d'Aprenentatge (GA) la seva disponibilitat d'atenció als estudiants.

En el cas específic del Pràcticum de Grau es faran al menys dues tutories individuals per semestre, però sempre s'adaptaran a les necessitats de l'estudiant. En el cas de les pràctiques externes, es contemplen, a més, de manera sistemàtica, dues reunions de seguiment entre el/la cap de pràctiques, el tutor/supervisor de la Facultat i l'estudiant, la

primera (sempre presencial i en el centre de pràctiques) per fer l'Acord de pràctiques i la segona per fer l'avaluació de l'estudiant (en aquest cas, l'espai físic i el format de la reunió pot variar en funció del curs i les circumstàncies del procés de pràctiques de cada estudiant, però, en qualsevol cas, els criteris es determinaran en equip de tutors i han de ser aprovats per l'Equip de Coordinació de Grau).

Pel que fa al seguiment del Treball Final de Grau, el professorat/tutor assegurarà, com a mínim, 4 tutories individuals presencials de seguiment per projecte.

En els estudis de Màster Universitari i de Titulacions Pròpies el tutor del Treball final de Màster (TFMU) o del Projecte final de Postgrau (PFP) pactarà amb l'estudiant les tutories necessàries pel seu correcte seguiment.

- **Tutories personals:** Són tutories que se centren en el desenvolupament psicosocial de l'estudiant. El tutor-supervisor/a¹ del pràcticum de Grau serà la persona de referència per fer aquest tipus de tutoria. En els casos que l'estudiant requereix una atenció que vagi més enllà de les funcions del tutor/supervisor es podran derivar a serveis/professionals que tinguin expertesa en els temes a tractar. En tot cas les casuístiques que mostrin una certa complexitat seran plantejades en els espais de coordinació dels pràcticums i, si s'escau, al responsable acadèmic pertinent. Les tutories personals comporten la realització d'entrevistes individuals i de seguiment de l'evolució de l'estudiant al llarg del curs.
- **Tutories professionals:** són tutories relacionades amb l'anàlisi i revisió dels escenaris professionals dels estudis i en la incorporació de l'estudiant als mateixos. S'orienten especialment a la presa de decisions sobre itineraris acadèmics, les expectatives professionals dels estudiants i el desenvolupament de projectes de futur. Inclouen l'assessorament sobre l'àmbit de pràctiques i l'aplicació dels coneixements, interessos i habilitats en l'exercici professional pel que s'ha optat. Aquestes tutories les realitzen els tutors/supervisors del Pràcticum i els/les caps de pràctiques que acompanyen l'estudiant en el centre. Es porten a terme a través d'entrevistes (inicials, de seguiment i d'avaluació).

---

¹ El terme supervisor/a l'utilitzem especialment en la titulació de Treball Social per fer referència al docent que realitza el seguiment des de la Facultat de les pràctiques externes de l'estudiant.

- **Tutories entre estudiants:** són tutories “entre iguals” que consisteixen en l’orientació que es realitza entre estudiants d’un mateix curs o de cursos diferents, intercanviant vivències, fent mentoring, etc.

En el següent quadre es recullen els tipus tutories i els agents que les realitzen:

	Tutor-a /supervisor-a	Professorat	Cap de pràctiques	Estudiants
Tutories acadèmiques	Entrevistes individuals i en grup	Entrevistes individuals i en grup Trobades presencials		
Tutories professionals	Orientació en l’elecció d’itinerari / àmbit pràctiques/ TFG		Atenció i seguiment personalitzat	
Tutories personals	Entrevistes individuals		Atenció i seguiment personalitzat	
Tutories entre iguals				Mentoring, Intercanvis

4.2. Serveis de suport i orientació generals

Són les actuacions que es realitzen des de la Facultat a fi d’orientar, assessorar i facilitar el coneixement del contingut dels estudis i dels requisits per cursar-los, així com d’oferir eines formatives a l’abast dels estudiants i exestudiants.

Aquestes actuacions inclouen: assessorament personalitzat, sessions informatives i activitats de formació vinculades amb els processos d’aprenentatge i la recerca.

4.2.1. Assessorament personalitzat

Són orientacions que comporten una atenció personal, telefònica i/o per mail, d’utilitat per al seguiment dels estudis. Es realitzen des de diferents serveis i agents diversos. El seu contingut està relacionat amb gestions administratives, assessorament sobre l’elecció de pràctiques, inserció professional, mobilitat internacional, recerca bibliogràfica i l’àmbit de l’espiritualitat.

4.2.2. Sessions informatives

Són de diferents tipus i es desenvolupen en diferents moments del procés formatiu de l'estudiant:

- Sessions prèvies a l'inici dels estudis de Grau: orientació sobre les característiques dels estudis i les sortides professionals. Es programen sessions en diferents dies i horaris. Són Jornades de portes obertes a la Facultat, en centres de secundària, de cicles formatius de grau superior interessats així com participant en diferents events (saló de l'ensenyament, fires i actes vinculants)
- Sessions informatives d'estudis de postgrau i Doctorat (Màsters Universitaris, Doctorat i Titulacions Pròpies): orientació sobre les característiques dels estudis i les sortides professionals. Es programen sessions en diferents dies i horaris. Són Jornades de portes obertes a la Facultat, així com participant en diferents events (fires i actes vinculants)
- Sessió de benvinguda als estudiants de primer curs de Grau: Jornada inicial en què es faciliten informacions bàsiques per a l'adaptació de l'estudiant al context de la Facultat, donant a conèixer els serveis que tenen al seu abast i fent referència a la dinàmica universitària
- Sessió inaugural de la formació de postgrau: Jornada inicial en què es faciliten les informacions necessàries per conèixer el funcionament dels estudis de postgrau, dels serveis de que disposen i una formació inicial sobre el funcionament del campus virtual
- Sessions orientatives d'itinerari, de pràctiques i Treball Final de Grau (TFG): es realitzen en cada un dels cursos de grau per part del coordinador/a corresponent. S'informa sobre l'optativitat vinculada als itineraris d'especialització, el Pla Marc de pràctiques, la mobilitat internacional i les característiques dels TFG
- Sessions orientatives de pràctiques i del Treball final de Màster (TFMU) o del Projecte final de Postgrau (PFP): es realitzen en les diverses formacions de postgrau per part del director/a de titulació. S'informa sobre el Pla Marc de pràctiques, les característiques dels treballs finals de Màster (TFMU) i dels projectes finals de Postgrau (PFP) i les possibilitats de mobilitat internacional

4.2.3. Activitats de formació

Són sessions formatives programades per als estudiants o per als alumni que responen a les seves necessitats acadèmiques i professionals. Poden abastar diferents aspectes i temàtiques, de les quals destaquem les següents:

- Sessions formatives del campus virtual i recursos de biblioteca: Tallers per a estudiants de primer curs d'utilització de la plataforma virtual, i per a tots els estudiants de la Facultat formacions específiques sobre recursos bibliogràfics
- Sessions per a exestudiants: Formació d'interès per a alumni de la Facultat, partint de les seves demandes professionals

En el següent quadre es sintetitzen les accions orientatives i formatives, i el servei des d'on es porten a terme:

	Coordinador/a (de curs, mobilitat, SOPP)	Professorat	SAE / SGE	Espiritualitat	Biblioteca
Assessorament personalitzat i sessions informatives	Sessions informatives. Entrevistes, atenció telefònica i mail	Jornades de portes obertes. Sessions informatives. Atenció telefònica i via mail	Orientació matrícules, reconeixement de crèdits, instàncies, beques ...	Oferiment de recursos pedagògics de l'àrea. Espais de debat i reflexió	Assessorament sobre recerca bibliogràfica
Activitats de formació	Sessions sobre eines d'inserció professional Trobadres d'antics estudiants (alumni)	Taller formatiu campus virtual			Taller formatiu sobre recerca bibliogràfica

4.3. Programació d'accions per cicles i cursos

4.3.1. Formacions de Grau

1r. curs

- Sessió de benvinguda amb informacions bàsiques (setembre)
- Tallers de campus virtual i biblioteca (setembre)
- Prova orientativa de nivell d'anglès (març)
- Sessió orientativa d'itinerari i de mobilitat internacional (abril)
- Tutoria d'orientació d'assignatures optatives (abril)
- Tutories setmanals d'assignatures i pràcticums I i II (durant els dos semestres)

2n curs

- Sessió orientativa d'itinerari, de les pràctiques i de mobilitat internacional (abril)
- Taller formatiu sobre recerca bibliogràfica (2n semestre)
- Tutories d'orientació de pràctiques externes (maig-juny)
- Tutories setmanals d'assignatures i pràcticums III i IV (durant els dos semestres)

3r curs

- Sessió orientativa àmbit de pràctiques, TFG i mobilitat internacional (abril)
- Taller formatiu sobre recerca bibliogràfica (2n semestre)
- Tutories amb seguiment/supervisió setmanal de pràctiques externes Pràcticum V (durant els dos semestres)
- Tutories d'assignatures i d'orientació per a l'elecció del TFG (durant els dos semestres)

4t curs

- Taller formatiu sobre recerca bibliogràfica (1r semestre)
- Tutories de seguiment/supervisió setmanal de pràctiques externes durant un semestre
- Sessió orientativa de les sortides professionals, col·legiació professional i alumni (maig)
- Tutories de seguiment de TFG durant els dos semestres

4.3.2. Titulacions de Màsters Universitaris i Titulacions Pròpies

- Sessió inaugural de benvinguda i informacions bàsiques (octubre)
- Sessió formativa de campus virtual i biblioteca (octubre)
- Sessió orientativa àmbit de pràctiques, Treball final de Màster (TFMU) o Projecte final de Postgrau (PFP) i mobilitat internacional (gener-febrer)

5. Avaluació

5.1. Dimensions de l'avaluació

L'avaluació és un procés continu i cíclic que ha de dur-se a terme de forma sistemàtica, i que està orientat a la gestió i a la presa de decisions educatives. La nostra Facultat proposa l'avaluació del PAT en quatre moments o dimensions:

- La primera dimensió és **l'avaluació inicial** i es concreta en la detecció periòdica de necessitat que ens porta a dissenyar i actualitzar periòdicament el PAT

- La segona dimensió és **l'avaluació del disseny**, que es concreta en l'anàlisi periòdic dels objectius del PAT, així com també les accions per dur-los a terme i els agents que els han desenvolupar
- La tercera dimensió és **l'avaluació del desenvolupament**, que analitza pròpiament l'execució del PAT i té en compte el context, els agents implicats i les accions
- I la quarta i última dimensió és **l'avaluació dels resultats**: assoliment d'objectius, efectes de les tutories en el desenvolupament personal i acadèmic dels alumnes, i grau de satisfacció dels agents implicats

Temporalitzant anualment l'avaluació, podem dir que la primera i la segona dimensió es durien a terme abans de començar el curs, l'execució l'aniríem avaluant durant el curs i els resultats els avaluaríem en acabar cada curs acadèmic, dins dels processos globals de revisió de la marxa de la Facultat i les titulacions.

5.2. Accions i instruments de l'avaluació

A continuació es concreten les diferents accions i instruments a utilitzar en cadascuna de les fases de l'avaluació.

- a) Inici de curs.** En aquesta fase l'objectiu és delimitar la situació inicial (detecció de necessitats...) i la revisió del disseny (objectius, accions i agents). Les accions i instruments principals són:
- Reunions de l'Equip de coordinació del Grau, dels equips de coordinació de Postgrau i de l'Equip de Coordinació de Serveis per tal de garantir la qualitat i la correcta planificació de les accions establertes
  - Reunions d'avaluació i planificació dels equips de tutors/es
  - Incorporació al Claustre d'inici de curs dels aspectes rellevants d'avaluació inicial i de planificació relatives al PAT
- b) Desenvolupament del curs acadèmic.** Al llarg del curs, les accions i instruments principals d'avaluació són:

- Reunions de l'Equip de Coordinació de Grau, dels equips de coordinació de Postgrau i de l'Equip de Coordinació de Serveis
- Reunions de seguiment dels equips de tutors de pràcticum, treballs finals de grau i postgrau i Comissió de Doctorat
- Reunions específiques de seguiment dels equips docents de grau i postgrau
- Sessions d'avaluació amb estudiants i caps de pràctiques
- Reunions dels responsables acadèmics amb els representants dels estudiants
- Proves d'avaluació en el marc de les diferents assignatures i seminaris

c) Final de curs. Les accions i instruments principals per l'avaluació de resultats i la devolució de la informació als responsables de les decisions, són:

- Reunions de l'Equip de coordinació del Grau, dels Equips de coordinació de Postgrau i de l'Equip de Coordinació de Serveis per tal de recollir evidències dels resultats del PAT
- Qüestionaris de satisfacció dels estudiants, específics d'assignatures, pràctiques i treballs finals
- Qüestionaris de satisfacció global de la Facultat
- Elaboració de l'informe d'avaluació de l'assignatura per part del docent
- Qüestionaris de satisfacció del personal docent i investigador (PDI)
- Reunions semestrals d'avaluació amb professorat del Grau i delegats de cursos
- Qüestionari de satisfacció dels caps de pràctiques i dels tutors/supervisors amb la funció tutorial

Aquest model proposat permet integrar l'avaluació del PAT en els moments d'avaluació ja establerts en el desenvolupament ordinari del curs. Així mateix els indicadors concrets per l'avaluació del PAT s'incorporen als instruments d'avaluació habituals per tal de no sobrecarregar el procés.

6. Bibliografia

- Equipo de coordinación del PAT (2009). *Plan de Acción Tutorial*. Sevilla: Facultad de Psicología. Universidad de Sevilla.
- Rodríguez, S. (coord.) (2005). *Manual de tutoria universitària. Recursos per a l'Acció*. Barcelona: Octaedro /ICES-UB.
- Villar, E. i Font, S. (2007). *Guia del pla d'acció tutorial dels estudis de desenvolupament humà a la societat de la informació i psicologia*. Girona: Documenta Universitària.